

בש"פ 3211/15 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 3211/15

כבוד השופט ד' ברק-ארז

לפני:

פלוני

העורר:

נ ג ד

מדינת ישראל

המשיבה:

ערר על החלטתו של בית המשפט המוחזוי בירושלים
מיום 21.4.2015 במ"ת 35995-02-15
כבוד השופט צ' סגל

תאריך הישיבה: ג' בסיוון התשע"ה (21.5.2015)

בשם העורר:עו"ד ארז בר-צבי

בשם המשיבה:עו"ד אופיר טישלר

החלטה

*

1. בפני ערר על החלטתו של בית המשפט המוחזוי בירושלים מיום 21.4.2015 (מ"ת 15-02-45995), השופט הבכיר צ' סגל) לעצור את העורר עד תום ההליכים בעניינו.

עמוד 1

2. ביום 19.2.2015 הוגש נגד העורר כתב אישום לבית המשפט המחויז בירושלים. על-פי החלק הכללי בכתב האישום, העורר הועסק במועדים הרלוונטיים לו בחברה המשכירה דירות לתקופות קצרות, וכן בಗדרה המופעלת על-ידי עמותה. כתב האישום מיחס לעורר פגיעות מיניות בחמשה קטינים המתגוררים בשכונת מגוריו בירושלים – בדירתו, בדירות שהושכרו על-ידי החברה בה שעבד, וכן בಗדרה – במסגרת מאות מקרים. כתב האישום כולל חמישה אישומים שנבסבו על מעשי הנatefulים של העורר בחמשה קטינים אשר גרו בשכונות אלו, ומפרט את הקשר של העורר עם הקטינים, שאוותם הוא שכך נזקע לקיים עמו מגעים מיניים בתמורה לכיסוף או לדברים שונים שהציגו לKENOT עבורה. כתב האישום מפרט כיצד העורר ביצע בקטינים מעשי סדום רבים ומעשים מגונים, צפה עם בסרטים פORNOGRAPIIM, ושכך אוטם להמשיך לקיים עמו מגעים מיניים כשביקשו להפסיק זאת. בגין העבודות המתוארות בכתב האישום ייחסו לעורר עבירות רבות של מעשה סדום (לפי סעיף 347(ב) בנסיבות סעיף 345(א)(3) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין), לפי סעיף 347(א)(1) לחוק העונשין, וכן לפי סעיף 345(ב)(1) בנסיבות סעיף 345(א)(1) לחוק העונשין); עבירות רבות של מעשים מגוניים (לפי סעיף 348(א) בנסיבות סעיף 345(א)(3) לחוק העונשין); וכן ניסיון לuemsha סדום באדם שמלאו לו ארבע עשרה וטרם מלאו לו שש עשרה שנים (לפי סעיף 347(א)(1) בcircumstances סעיף 25 לחוק העונשין).

3. יחד עם כתב האישום הגיעה המדינה בקשה לעזרה את העורר עד תום הלילכים נגדו. ביום 23.2.2015 במסגרת הדיון בבקשתו, הסכים בא-כוח העורר לקיום של ראיות לכואורה כנגדו (בהתיגיותו שונות לגבי עצמתו). כמו כן, הוא לא חלך על עילת המעצר הסטטוטורית הקיימת בעניינו של העורר, אך ביקש לבחון את האפשרות לשחררו לחופפת מעצר. המדינה התנגדה לעריכת تسוקיר בעניינו של העורר נוכח ריבוי העבירות והמסוכנות הנשקפת מהן. בית המשפט המחויז הורה באותו יום על עריכת تسוקיר בעניינו של העורר, אשר במסגרתו תבחן חלופת מעצר. בית המשפט המחויז עמד על המעשים החמורים המיוחסים לעורר ועל המסוכנות הנשקפת מהם, אך ציין גם כי לעורר אין עבר פלילי, כי הוא עובד במסגרת קבועה, וכי הוא שיתף פעולה עם חוקריו ואף התקציב במשטרה כשהסביר שזו מחפש אתו. על כן, אף נקבע, אין לסגור בפנוי את הדלת לבחינת חלופה מהודקת, הכוללת מפקחים מתאימים, ערביות מתאימות ואיזוק אלקטרוני, לרבות תוך בחינת האפשרות של מיקום החלופה בעיר אחרת. בית המשפט המחויז ציין כי הדבר כפוף למילצת שירות המבחן וכן לכך שהוא לא י██ן עדי תביעה או קורבונו פוטנציאליים נוספים.

4. ביום 15.4.2015 התקבל תסוקיר המעצר בעניינו של העורר. התסוקיר עמד על כך שהעורר הוא אדם צער ב-28, נטול עבר פלילי, המנהל אורח חיים חרדי ואשר לפניו המעצר עבד בשתי עבודות במקביל. בתסוקיר צוין כי העורר דווח שהוא מצוי במצב נפשי קשה וכי הוא חשש מהעצורים השווים עמו, ואף סבל מאיליות קשה שהופנתה נגדו. העורר ציין כי הוא נழר לנשים, אך מעולם לא היה בקשר מיני עם אישת, וכי היו לו קשרים קרובים עם הנערים, שמתוכם נבעו גם קשרים מיניים, חלקם ממושכים. שירות המבחן עמד על כך שלפי תפיסת העורר הקטינים היו מעוניינים בקשר, צוין שלא התנגדו. שירות המבחן ציין כי לעורר דחפים מיניים מוגברים שנitin יהיה להפחית רק באמצעות טיפול רפואי. כן עמד שירות המבחן על כך שהעורר רוצה להשתלב בטיפול, אך התרשם כי מדובר במוטיבציה חיצונית הנובעת מרצונו להשתחרר ממעצר. שירות המבחן סבר כי קיימת רמת סיכון גבוהה להישנות של התנהגות העוררת על החוק המعمידה בספק את יכולתם של מפקחים לצמצם את הסיכון האמור. שירות המבחן ציין כי שיLOB העורר במסגרת סגורה של הוסטל ייעודי לטיפול בעבריני מין יכול לצמצם את הסיכון הנשקל ממנו, אך זה טרם הוקם ואין צפוי להקמתו. המענה הטיפולי היחיד הקיים כו�ם לעבריini מין מסוגו של העורר, כך הסביר, הוא מרכז ים הפועל במשך חמישה ימים בשבוע, שמונה שעות כל יום, אשר שירות המבחן סבר כי אין בו מענה הולם לרמת הסיכון הנשקפת מן העורר. שירות

הմבחן התייחס לחלופה המאושר שהוצאה על-ידי העורר ובכללה לשופחתו אשר הוציא כי תפקח עליו. במסגרת החלופה הוצעו שניים מأخوיו ואשתו של אחד האחים כערבים וכמפקחים ביישוב שבו מתגורר אחד מהם (שאינו ירושלים). בנוסף לכך, האם הוצאה כ"ערבה תומכת". שירות המבחן סבר כי מדובר באנשים אחרים האחראים הרוצים לסייע, אך בשל רמת הסיכון, הקושי לשילטה בדחיפים, השירות המבחן גרס כי חלופה של טיפול רפואי מיידי וחוסר יכולת של שירות המבחן למפות את אזור החלופה מבחינת נגישות לקטינים, שירות המבחן גרס כי חלופה של מרכז יום אינה מספקת במקרה זה. על כן, ובשל כך שלא קיימת בשלב זה מסגרת של הוסטל מתאים, נמנע שירות המבחן מלהמליץ על שחרורו של העורר.

5. בית המשפט המחויז התייחס למסגרת האמור בהחלטתו מיום 21.4.2015. בית המשפט המחויז ציין כי אף הוא התרשם מכנות גישתם של בני המשפחה של העורר המוכנים ליטול על עצמן את האחריות הכרביה בכך ולפקח על העורר בכל דרך אפשרית. עם זאת, בית המשפט המחויז קבע כי באיזון בין האינטרסים המונוגדים ובשים לב לחומרת העבירות ולכך שלא הוקם עדין הוסTEL מתאים לעבריני מין דוגמת העורר, לא ניתן לשחררו בערובה. בית המשפט המחויז עמד על כך שהצעותיו של העורר נבחנו על-ידי שירות המבחן, שלאמצא בהן מענה המאיין את מסוכנותו. בית המשפט המחויז עמד על כך שישנם מקרים שבהם בית המשפט לא מאשר את המלצת שירות המבחן, אך כי זה אינו אחד מהם. במקרה זה, כך נקבע, האינטרס הציבורי גובר על האינטרס הפרטני של העורר. בית המשפט המחויז ציין כי אם בעתיד תוצע חלופה הולמת שתאיין במידה מרבית את הסיכון הפוטנציאלי הנש��ן מן העורר כלפי קטינים, ניתן יהיה לשקל שוב את שחרורו בערובה.

הערר

6. העורר טוען בפני כי המפקחים שהוצעו בבית המשפט המחויז הוכרו כאיכוטיים הן על-ידי שירות המבחן והן על-ידי בית המשפט עצמו. בהמשך לכך, העורר טוען כי בית המשפט המחויז שגה בכך שלא שיחררו לחלופה מעורר, לאחר שתור אחר חלופה הרטיטית, להבדיל מחלופה "מספקת", כפי שציריך היה לעשות (בהתבוננה לבש"פ 12/126 פלוני נ' מדינת ישראל (16.1.2012)). לטענת העורר, החלופה שהוצאה יכולה לאין את מסוכנותו בצורה מספקת. כן טוען העורר כי החלופה שהוצאה עומדת בקריטריונים שעיליהם עמד בית המשפט המחויז בהחלטתו הראשונה מיום 23.2.2015. עוד טוען העורר כי היה על בית המשפט המחויז לתת משקל משמעותי לכך שהוא אדם צעיר, בן 28, ללא עבר פלילי, וכי הוא טרם זכה להזדמנות להוכיח שכבד את תנאי שחרורו. בהקשר זה, ציין העורר כי הוא שיתף פעולה באופן מלא עם רשות החוקרים. העורר מוסיף כי חוות המאושר היא קשה מנשוא עבורה, מאחר שהוא סובל מאויומים והצקות מידី העצורים الآخרים, וכי די בכך על מנת להרטיעו מהפער את תנאי השחרור.

7. בונגע למסגרת השירות המבחן, טוען העורר כי הוא מודע לכך שכשר התסקיר שלילי נדרשת הנמקה לסתיה ממנה, אך מוסיף כי בנסיבות העניין אין להגדיר את התסקיר כשלילי ביחס למפקחים המוצעים. על כן, כך טוען, השחרור לחלופה לא מהווה "סתיה" מהתסקיר אלא רק מן המלצת הסופית שבו, ומכל מקום אין מדובר בסטייה קיצונית ממנה.

8. בא-כוcho של העורר עומד על כך שהחלופה שהוצאה התבבסה על מגורמים שלו ביחידת דיר נפרדת הסמוכה לבית שבו מתגורר זוג ללא ילדים קטינים, ובהשגחה צמודה של מפקחים שנמצאו כולם אמינים ומחוויבים, כשלעצמם, והכול מחוץ לעיר ירושלים.

9. המדינה מתנגדת לשחרורו של העורר לחלופה המאושר המוצעת. בשיטה זו היא חוזרת ומפנה לסייע הברור

הצפין בעורר לקטינימ. המדינה מתבססת בהקשר זה על כך שירות המבחן לא סבר כי די בחלופה שהוצעה.

10. המדינה הוסיפה והפנתה לכاب העצום שהסביר העורר לקורבונוטי, כاب שצפו להיות מועצם אם ישוחרר מעצר.

דין והכרעה

11. המעשים המិוחסים לעורר הם קשים ביותר. גם המסוכנות העולה ממנה היא ברורה, ולא כל שכן בנסיבות שבן הוא אינו מכחיש את עצם קיומם של קשרים מיניים עם קטינים, אף מתקשה לראות את הפסול העמוק הגדלום ביחסים מסווג זה. המסוכנות הגבוהה הנשקפת מהעורר משתקפת במעשים הקשים המិוחסים לו והישנותם, בשים לב לכך שכטב האישום מעלה לכאה "דפוס פועלה" שיטתי ממש כנגד חמישה קטינים שונים, צעירים שנתנו בו את אמוןם.

12. עם זאת, השאלה שעליה להתמקדד בה היא האם החלופה שהוצגה או חלופה דומה לה יכולה לאין את מסוכנותו של העורר._CIDOU, גם כאשר נמצאות ראיות לכאה וקיימת עילית מעוצר יש לבחון קיומה של אפשרות לשחרר את הנאשם לחילופת מעוצר הכרוכה בפגיעה בחירותו, כפי שמורה סעיף 21(ב)(1) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכיות אכיפה – מעצרם), התשנ"ז-1996. זאת, גם כאשר המסוכנות הנשקפת מהנאשם היא גבוהה, ובבלבד שיש בחילופה כדי לאין את המסוכנות ולהציג את תכלית המעצר (ראו: ב"פ 7206/10 מדינת ישראל נ' רומן אגרונוב, פסקה 19 ב"פ 126/12 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקאות י"ז-ו"ח (16.1.2012) (24.10.2010); ב"פ 126/12 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקאות י"ז-ו"ח (16.1.2012)).).

13. לאחר ש核实תי את הדברים, ולא בלב קל, הגיעו למסקנה כי דין העורר להתקבל – כך שהעורר יוכל להיות משוחרר לחילופת מעוצר, אם כי רק בכפוף לכמה תנאים נוספים וככל שהיא אפשרותם של בני משפחתו לעמוד בהם, כאמור להלן.

14. השיקולים הרלוונטיים להחלטתי הם ברורים: מחד גיסא, הסיכון הבורר והקונקרטי העולה מן העורר; מайдן גיסא, מחוביות של מפקחים איכוטיים, וזאת להשגחה בסביבה שהוא חפה מנוכחות של קטינים.

15. הן שירות המבחן והן בית המשפט המחויז התייחסו בהרחבה לאיכותם ומחוביותם של המפקחים שהוצעו בעניינו של העורר. אולם, חרף איוכותם של המפקחים המוצעים סבר שירות המבחן, כי החלופה אינה מספקת בשל המסוכנות הנשקפת מהעורר. יש לציין, כי הן שירות המבחן והן בית המשפט המחויז נמנעו מלקיים שום חלופה לא תסכן בעניינו של העורר. למעשה, שירות המבחן סבר ששחרורו של העורר להוסטן סגור לעבריini מין יכול להיות חלופה מתאימה, אלא שהוסטן כזה אינו נמצא. כמו כן, בית המשפט המחויז סבר כי החלופה שהוצעה אינה מהודקת דיה, אך הוסיף כי ככל שתוצע חלופה כזו, היא תוכל להיבחן, בהדגשו שלחולפה שכזו צריכה לתת מענה למסוכנות הנשקפת מן העורר ביחס לקטינים. בכך יש להוסיף, כי אף בית המשפט המחויז עמד על כך שהעורר שיתף פעולה באופן מלא עם חקירתו מתחילה, וזה שיקול נוסף התומך בכך שלא_Tisגר בפנוי לחלוין הדרך לשחרור לחילופת מעוצר.

16. לאחר שבחןתי את הדברים אני סבורה שניתן למצוא דרך של אמצע, המאפשרת לאין את מסוכנותו של העורר תוך פגעה בחירותו גם במסגרת האפשרות הזמן כוונת מתן מענה מספק לחשש הנש�� מהעורר לציבור בכלל ולקטינם בפרט. אני סבורה כי את החלופה שהוצעה ונבחנה על-ידי שירות המבחן ניתן "להדק" באמצעות עמידה על כך שבכל עת יהיו נוכחים ביחידת הדיור שתועמד לרשות העורר שניים מן המפקחים המוצעים, אחד מהם באותו חדר ממש עמו. בדרך זו, אני סבורה כי ניתן יהיה לאין את הסכנה שעולה לנבוע מניצול של חוסר תשומת לב רגעית של מפקח אחד, כדי למנוע מצב של סכנה כלשהי לציבור. אין ספק שיש בדרישה זו כדי ליצור הכבדה משמעותית של המפקחים, בני משפחתו של העורר, אולם אני סבורה שהזיהוי דרישת שלא ניתן לווות עליה בשם לב למכלול הניסיות. בהמשך לכך, אני סבורה כי במסגרת חילופת המעצר המוצעת יש לעמוד גם על כך שהעורר יהיה מנوع מלבאת מיחידת הדיור שנשכירה לצורך החלופה, ובמסגרת זאת יאסר עליו גם לצאת לחצר הבית הסמוכה לחזידה זו או לבית הסמור אליה, וכן שבכל מקרה לא יוכל לבקר ביחידת דיור זו קטינים, ובכללם בני משפחה. כמו כן, יותקן במקום איזוח אלקטרוני. בנוסף, יהיו דלתות הבית נעולות בכל עת, ורק המפקחים, ולא המערער, יחזיקו במפתחות הבית.

17. אשר על כן, העורר מתකבל במובן זה שהעורר ישוחרר לחילופת המעצר המוצעת בהשגהה בו-זמןית (כל העת) של לפחות שנים מן המפקחים המוצעים, בתנאים שפורטו לעיל. בשל ההכבדה הכרוכה בכך על המפקחים המוצעים אני סבורה שיש להחזיר את הדיון לבית המשפט המחויז על מנת שזה יודע כי המפקחים מסווגים עדין לעמוד במחוקות שנטלו על עצםם גם במתכונת זו. לנוכח המתכונת המוצעת של הפיקוח בבית המשפט המחויז יכול לשקל האם יש צורך לבחון מפקחים נוספים, שיוכלו לחלוק בנמל. השחרור לחילופת מעצר כאמור יהיה בכפוף להסכמתם של המפקחים ולעמידה בתנאים הכספיים שיושטו עליהם על-ידי בית המשפט המחויז.

18. לפני סיום אציג כי המקרה שלפני מדגיש את הצורך בהקמת מסגרות טיפול "יעודיות לעבריini מין קשיים, ויש לקוות כי הן אכן יוקמו בהקדם, לטובת החברה כולה.

19. סוף דבר: העורר מתකבל. הדיון בתנאי השחרור מוחזר בזאת לבית המשפט המחויז. לעת הזה, העורר יוסיף להישאר במעצר.

ניתנה היום, ח' בסיוון התשע"ה (26.5.2015).

שפט